

Wymagania, Cele i Kryteria Nauczania Techniki w Klasach IV

W obliczu dynamicznego rozwoju technologicznego, edukacja techniczna w szkole podstawowej odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu kompetencji praktycznych, rozwijaniu kreatywności oraz przygotowaniu uczniów do funkcjonowania w nowoczesnym świecie. Niniejszy raport stanowi szczegółową analizę aktualnej podstawy programowej nauczania techniki w klasach IV-VI polskiej szkoły podstawowej. Jego celem jest opracowanie konkretnych celów nauczania oraz odpowiadających im kryteriów oceniania, usystematyzowanych w podziale na poszczególne lata nauki i główne działy edukacyjne. Przedstawione wyniki mają za zadanie ułatwić nauczycielom i twórcom programów nauczania zrozumienie oczekiwanych efektów kształcenia oraz metod ich weryfikacji.

Głównym założeniem podstawy programowej przedmiotu technika jest praktyczne opanowanie przez uczniów metod działań technicznych poprzez realizację prostych projektów z wykorzystaniem różnorodnych materiałów i narzędzi. To podejście kładzie nacisk na aktywne zaangażowanie uczniów w proces tworzenia i rozwiązywania problemów technicznych, co sprzyja lepszemu zrozumieniu otaczającego ich świata techniki. Ponadto, jak wskazano w, edukacja techniczna ma za zadanie rozwijać u uczniów kompetencje takie jak kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, a także umiejętności krytycznego i logicznego myślenia. Podkreśla się również wartość wiedzy teoretycznej jako fundamentu dla rozwoju umiejętności praktycznych. Istotną rolę przypisuje się także aspektom wychowawczym, takim jak kształtowanie szacunku do wytworzonych dóbr materialnych, postawy świadomego i odpowiedzialnego użytkownika techniki, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz umiejętność współpracy w grupie.

Analiza struktury podstawy programowej wskazuje na podział treści nauczania na kluczowe obszary tematyczne, które są realizowane w sposób progresywny w klasach IV-VI. Jak wynika z, do głównych działów edukacyjnych należą: Kultura Pracy, Wychowanie Komunikacyjne, Inżynieria Materiałowa, Dokumentacja Techniczna, Mechatronika oraz Technologia Wytwarzania. Co istotne zaznacza, że w klasie IV szczególny nacisk kładziony jest na Kulturę Pracy, Bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza nią, Wychowanie Komunikacyjne oraz kształtowanie postaw ekologicznych. Treści programowe dla klas V i VI rozwijają pozostałe wymagania zawarte w podstawie programowej. Taki podział sugeruje, że klasa czwarta stanowi fundament, na którym budowana jest dalsza wiedza i umiejętności w klasach starszych.

Cele i Kryteria Nauczania - Klasa IV

W klasie IV, zgodnie z i , dominują treści związane z wprowadzeniem uczniów w świat techniki poprzez aspekty bezpieczeństwa, organizacji pracy oraz podstawowe zrozumienie otoczenia technicznego.

Tabela 1. Cele Nauczania i Kryteria Oceniania dla Klasy IV

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
Kultura Pra- cy	Uczeń zna i stosuje regulamin pracowni technicznej oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.	Uczeń potrafi wymienić co najmniej trzy zasady regulaminu i bezpieczeństwa oraz demonstrować ich stosowanie podczas zajęć praktycznych.	◦ Celujący (100%): = Uczeń samodzielnie i konsekwentnie stosuje wszystkie zasady, wykazuje inicjatywę w utrzymaniu wysokich standardów bezpieczeństwa. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Uczeń poprawnie stosuje zasady z drobnymi uchybieniami; w razie potrzeby rzadko potrzebuje przypomnienia. ◦ Dobry (90%-75%): = Uczeń stosuje zasady, jednak czasami wymaga wsparcia przy przypomnieniu procedur. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Uczeń zna podstawy, ale potrzebuje systematycznych interwencji nauczyciela. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Uczeń opanował minimalny zakres zasad; częste korekty są niezbędne. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Uczeń nie stosuje zasad bezpieczeństwa; wymaga intensywnego wsparcia.
	Uczeń wyjaśnia znaczenie znaków bezpieczeństwa (piktogramów).	Uczeń potrafi rozpoznać i opisać znaczenie co najmniej pięciu podstawowych znaków bezpieczeństwa.	◦ Celujący (100%): = Precyzyjnie identyfikuje i wyjaśnia znaczenie wszystkich znaków, potrafi podać przykłady zastosowania w praktyce. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Dokładnie rozpoznaje znaki, z niewielkimi niejasnościami w opisie funkcji. ◦ Dobry (90%-75%): = Rozpoznaje większość znaków, ale nie zawsze potrafi pełni wyjaśnić ich znaczenie. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Zna podstawowe znaki, jednak opis jest

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
			powierzchowny i wymaga doprecyzowania. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Potrafi wskazać niektóre znaki, lecz nie potrafi ich właściwie opisać. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Nie potrafi prawidłowo rozpoznać ani wyjaśnić znaczenia znaków bezpieczeństwa.
	Uczeń dba o powierzone narzędzia i przybory.	Uczeń regularnie porządkuje swoje stanowisko pracy i właściwie przechowuje narzędzia po zakończonej pracy.	◦ Celujący (100%): = Uczeń bardzo starannie dba o narzędzia, sam inicjuje porządki oraz sugeruje usprawnienia. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Dbą o porządek, choć czasami potrzebuje drobnego przypomnienia. ◦ Dobry (90%-75%): = Utrzymuje porządek, ale przy pewnych okazjach wymaga wsparcia. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Zachowuje podstawowy porządek, lecz często wymaga interwencji nauczyciela. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Porządek jest utrzymywany nieregularnie, co wskazuje na potrzebę dodatkowego wsparcia. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Nie dba o narzędzia; stanowisko pracy jest chaotyczne i nie spełnia norm.
	Uczeń współpracuje z innymi i podejmuje różne role w pracy zespołowej.	Uczeń aktywnie uczestniczy w pracy grupy, wykonuje powierzone zadania i szanuje opinie innych członków zespołu.	◦ Celujący (100%): = W pełni angażuje się w pracę zespołową, często inicjuje współpracę i efektywnie rozwiązuje konflikty. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Współpracuje bardzo dobrze, wykazuje inicjatywę, lecz sporadycznie

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
			potrzebuje korekty postawy. ◦ Dobry (90%-75%): = Dobrze współpracuje, ale wymaga czasem wskazówek przy podejmowaniu inicjatywy. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Podstawowo uczestniczy w grupowych zadaniach, ale z ograniczoną samodzielnością. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Współpraca przebiega z trudnościami, uczeń potrzebuje stałego wsparcia w integracji z grupą. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Nie angażuje się w pracę zespołową, wykazuje brak szacunku dla pracy kolegów.
	Uczeń posługuje się podstawowym słownictwem technicznym.	Uczeń poprawnie używa co najmniej pięciu podstawowych terminów technicznych związanych z omawianymi zagadnieniami.	◦ Celujący (100%): = Uczeń swobodnie i precyzyjnie stosuje terminologię, wykazując pełne zrozumienie pojęć. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Terminologia jest stosowana prawidłowo, z drobnymi nieścisłościami w niektórych określeniach. ◦ Dobry (90%-75%): = Uczeń posługuje się większością terminów poprawnie, choć zdarzają się błędy w precyzji. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Podstawowe pojęcia opanowane, lecz użycie terminów wymaga poprawy i utrwalenia. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Uczeń stosuje terminologię w sposób niekonsekwentny, co utrudnia pełne zrozumienie zagadnienia. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Brak właściwego stosowania słownictwa

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
			technicznego; wymaga intensywnej pracy nad opanowaniem pojęć.
Wychowanie Komunikacyjne	Uczeń bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym jako pieszy, pasażer i rowerzysta.	Uczeń opisuje prawidłowe zachowanie w co najmniej trzech różnych sytuacjach drogowych (np. przechodzenie przez jezdnię, jazda rowerem po chodniku, podróżowanie autobusem).	◦ Celujący (100%): = Uczeń błędnie opisuje zasady ruchu i stosuje je w praktyce, wykazując pełną świadomość zagrożeń. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze orientuje się w zasadach ruchu, z niewielkimi potknięciami w opisie szczegółów. ◦ Dobry (90%-75%): = Zna podstawowe zasady, lecz w niektórych sytuacjach potrzebuje przypomnienia o poprawnym zachowaniu. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Rozumie ogólną ideę zasad ruchu, lecz wymaga systematycznych wskazówek. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Prezentuje minimalną wiedzę, co skutkuje niepewnością przy podejmowaniu decyzji w ruchu. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Nie potrafi prawidłowo zinterpretować zasad ruchu; wymaga intensywnego wsparcia.
	Uczeń interpretuje znaki drogowe dotyczące pieszego i rowerzysty.	Uczeń potrafi rozpoznać i wyjaśnić znaczenie co najmniej pięciu znaków drogowych istotnych dla pieszych i rowerzystów.	◦ Celujący (100%): = Dokładnie interpretuje wszystkie znaki, potrafi uzasadnić ich znaczenie w praktycznych sytuacjach. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze rozpoznaje znaki, z drobnymi niedociągnięciami w opisie ich funkcji. ◦ Dobry (90%-75%): = Rozpoznaje większość znaków, lecz czasami opis jest niepełny. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Pod-

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
			stawowe rozróżnienie znaków, ale opisy wymagają uzupełnienia. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Rozpoznaje niektóre znaki, jednak interpretacja jest bardzo powierzchowna. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Nie potrafi właściwie interpretować znaków drogowych; wymaga podstawowych wyjaśnień.
	Uczeń konserwuje i reguluje rower oraz przygotowuje go do jazdy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.	Uczeń wymienia co najmniej trzy czynności konserwacyjne roweru i potrafi sprawdzić podstawowe elementy wpływające na bezpieczeństwo jazdy (np. hamulce, oświetlenie).	◦ Celujący (100%): = Uczeń samodzielnie przeprowadza pełną konserwację, wykazując wysoką precyzję i odpowiedzialność. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze wykonuje czynności konserwacyjne, przy okazjonalnych drobnych niedociągnięciach. ◦ Dobry (90%-75%): = Potrafi przeprowadzić podstawowe czynności, lecz czasami wymaga wskazówek. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Wykazuje minimalną znajomość procedur, potrzebuje wsparcia przy większości czynności. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Konserwacja wykonywana jest nieregularnie, co świadczy o niskim opanowaniu tematu. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Brak umiejętności konserwacyjnych; konieczne jest ciągłe wsparcie nauczyciela.
Kształtowanie Postaw Ekologicznych	Uczeń przyjmuje postawę odpowiedzialności za stan środowiska.	Uczeń wyjaśnia, dlaczego dbałość o środowisko jest ważna i podaje przykłady działań proekologicznych.	◦ Celujący (100%): = Uczeń wykazuje głęboką świadomość ekologiczną, podając liczne, trafne przykłady działań. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bar-

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
			dzo dobrze rozumie znaczenie ekologii, z niewielkimi brakami w uzasadnieniu. ◦ Dobry (90%-75%): = Rozumie podstawowe zagadnienia, ale opisy działań są powierzchowne. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Ma świadomość ekologii, lecz potrzebuje dodatkowych wyjaśnień i przykładów. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Uczeń wykazuje minimalną świadomość problematyki, co wymaga uzupełnienia wiedzy. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Brak zrozumienia znaczenia dbałości o środowisko; konieczna intensywna praca w tym obszarze.
	Uczeń segreguje odpady znajdujące się w najbliższym otoczeniu.	Uczeń prawidłowo rozdziela odpady do odpowiednich pojemników i uzasadnia konieczność segregacji.	◦ Celujący (100%): = Uczeń systematycznie segreguje odpady, doskonale uzasadniając swoje wybory. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze segreguje odpady, choć sporadycznie potrzebuje przypomnienia zasad. ◦ Dobry (90%-75%): = W większości prawidłowo segreguje, ale nie zawsze potrafi wyjaśnić przyczyny. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Segregacja odbywa się częściowo; uzasadnienia są niepełne. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Wykazuje minimalną znajomość zasad segregacji, co wymaga częstych korekt. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Nie segreguje odpadów prawidłowo; wymaga intensywnej interwencji.

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
	Uczeń racjonalnie gospodaruje materiałami i energią.	Uczeń wykazuje oszczędność w korzystaniu z materiałów podczas zajęć i rozumie potrzebę oszczędzania energii elektrycznej i wody.	◦ Celujący (100%): = Uczeń wykazuje inicjatywę w oszczędnym gospodarowaniu zasobami, sam proponując rozwiązania. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze zarządza materiałami i energią, z drobnymi niedociągnięciami. ◦ Dobry (90%-75%): = Wykazuje podstawową umiejętność oszczędzania, choć potrzebuje czasem wskazówek. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Oszczędność jest widoczna, lecz wymaga systematycznego przypominania zasad. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Gospodarowanie zasobami odbywa się nieregularnie, co wskazuje na potrzebę korekt. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Brak efektywnego gospodarowania materiałami i energią; konieczne intensywne wsparcie.
Rozpoznawanie i opis działania elementów środowiska technicznego	Uczeń identyfikuje różnorodne elementy techniczne w najbliższym otoczeniu.	Uczeń wymienia co najmniej pięć różnych elementów technicznych znajdujących się w jego otoczeniu (np. w domu, szkole, na ulicy).	◦ Celujący (100%): = Uczeń bardzo trafnie identyfikuje i opisuje liczne elementy, wykazując spostrzegawczość. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Identyfikuje większość elementów, drobne braki uzupełnia własnymi spostrzeżeniami. ◦ Dobry (90%-75%): = Rozpoznaje podstawowe elementy, ale nie zawsze potrafi je szczegółowo opisać. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Potrafi wymienić kilka elementów, lecz opisy są powierzchowne. ◦ Dopuszczający (50%-40%): =

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
			Identyfikuje tylko kilka elementów, opisy są nieprecyzyjne. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Nie potrafi poprawnie zidentyfikować elementów; wymaga szczegółowych wyjaśnień.
	Uczeń klasyfikuje elementy techniczne do określonych grup (budowlane, mechaniczne, elektryczne i elektroniczne).	Uczeń potrafi przyporządkować wymienione elementy techniczne do odpowiednich kategorii.	◦ Celujący (100%): = Uczeń precyzyjnie klasyfikuje elementy, wykazując głębokie zrozumienie ich funkcji. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze przyporządkowuje elementy, z drobnymi niejasnościami w granicach kategorii. ◦ Dobry (90%-75%): = Klasyfikuje elementy poprawnie, choć niektóre kategorie są mniej precyzyjne. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Podstawowa klasyfikacja elementów, jednak wymaga dodatkowych wyjaśnień. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Klasyfikacja jest chaotyczna, co wskazuje na potrzebę korekty. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Nie potrafi właściwie przyporządkować elementów; wymaga intensywnego wsparcia.
	Uczeń rozróżnia elementy budowy i wyjaśnia działanie wybranych narzędzi, przyrządów i urządzeń technicznych, w tym roweru.	Uczeń opisuje budowę i zasadę działania co najmniej trzech prostych narzędzi (np. młotek, śrubokręt) oraz wskazuje główne części roweru i ich funkcje.	◦ Celujący (100%): = Uczeń szczegółowo i poprawnie opisuje budowę narzędzi oraz funkcjonowanie roweru, wykazując pełną wiedzę. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze opisuje zasady działania, z drobnymi niedociągnięciami. ◦ Dobry (90%-75%): = Opisuje działanie narzędzi poprawnie, ale wymaga uzupełnień w odniesieniu do

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
			roweru. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Podstawowy opis, który wymaga dodatkowych szczegółów i wyjaśnień. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Opis jest niekompletny, co wskazuje na potrzebę znacznego wsparcia. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Nie potrafi opisać działania narzędzi ani funkcji roweru; wymaga intensywnych korekt.
Planowanie i realizacja praktycznych działań technicznych	Uczeń rozpoznaje potrzebę wykonania wytworu technicznego i analizuje możliwości jego wykorzystania.	Uczeń potrafi wskazać sytuację, w której wykonanie prostego przedmiotu może być użyteczne i opisuje, jak ten przedmiot mógłby być wykorzystany.	◦ Celujący (100%): = Uczeń trafnie identyfikuje potencjalne zastosowania wytworu, wykazując pełną kreatywność. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze rozpoznaje sytuacje zastosowania, z drobnymi brakami w analizie. ◦ Dobry (90%-75%): = Podstawowo wskazuje możliwe zastosowania, ale analizy wymagają pogłębienia. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Rozumie ideę wykorzystania, lecz opis jest powierzchowny. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Wskazuje zastosowania tylko w minimalnym zakresie, potrzebując znacznej pomocy. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Nie potrafi powiązać wykonania przedmiotu z praktycznymi zastosowaniami.
	Uczeń planuje i wykonuje pracę o niewielkim stopniu trudności.	Uczeń potrafi samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zaplanować proste zadanie techniczne i je wyko-	◦ Celujący (100%): = Uczeń samodzielnie opracowuje i realizuje plan pracy, wykazując inicjatywę i precyzję.

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
		nać, przestrzegając podstawowych zasad.	◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze planuje i wykonuje zadanie, choć drobne etapy wymagają drobnych korekt. ◦ Dobry (90%-75%): = Plan wykonania jest poprawny, ale przy pewnych czynnościach wymaga wsparcia. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Uczeń opanował podstawy planowania, lecz realizacja odbywa się z licznymi usprawnieniami. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Plan pracy jest niedopracowany, co skutkuje znacznymi trudnościami w realizacji. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Brak samodzielnego planu; zadanie realizowane jedynie przy intensywnej pomocy.
	Uczeń posługuje się prostym rysunkiem technicznym i instrukcją.	Uczeń potrafi odczytać prosty rysunek techniczny lub instrukcję i na ich podstawie wykonać zadanie.	◦ Celujący (100%): = Uczeń błędnie interpretuje rysunki oraz instrukcje, stosując je w praktyce. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze radzi sobie z interpretacją, choć drobne pomyłki mogą się pojawić. ◦ Dobry (90%-75%): = Poprawnie odczytuje rysunki, lecz przy bardziej skomplikowanych szczegółach wymaga wsparcia. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Uczeń wykazuje podstawową umiejętność, ale interpretacja wymaga dodatkowych wyjaśnień. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Ma trudności z odczytaniem rysunku, co skutkuje niepełną realizacją zadania.

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
			◦ Niedostateczny (39%-0%): = Nie potrafi odczytać ani zastosować informacji z rysunku; wymaga intensywnej korekty.
	Uczeń organizuje stanowisko pracy i dba o porządek.	Uczeń przed rozpoczęciem pracy przygotowuje niezbędne materiały i narzędzia oraz utrzymuje porządek w miejscu pracy.	◦ Celujący (100%): = Uczeń samodzielnie i systematycznie organizuje stanowisko pracy, wprowadzając dodatkowe usprawnienia. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze dba o porządek, z okazjonalnymi drobnymi niedociągnięciami. ◦ Dobry (90%-75%): = Utrzymuje porządek, jednak przy niektórych zadaniach potrzebuje przypomnienia. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Podstawowy poziom organizacji, wymagający systematycznych korekt. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Organizacja stanowiska jest nieregularna, co wskazuje na potrzebę częstszych interwencji. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Stanowisko pracy jest chaotyczne; nie spełnia kryteriów organizacyjnych.
Rozwijanie kreatywności technicznej	Uczeń poznaje swoje predyspozycje do wykonywania zadań technicznych.	Uczeń potrafi określić, jakie rodzaje zadań technicznych sprawiają mu największą satysfakcję i w czym czuje się pewnie.	◦ Celujący (100%): = Uczeń trafnie identyfikuje swoje mocne strony, prezentując innowacyjne podejście do rozwiązywania problemów. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze określa swoje predyspozycje, choć z drobnym brakiem pewności w niektórych zadaniach. ◦ Dobry (90%-75%): = Rozpoznaje swoje mocne strony, ale potrzebuje dodatkowego wsparcia w określeniu obszarów do rozwoju.

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
			◦ Dostateczny (74%-51%): = Uczeń wykazuje podstawową świadomość swoich możliwości, lecz opisy są niepełne. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Trudności w identyfikacji własnych predyspozycji; wymaga licznych wskazówek. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Brak świadomości własnych umiejętności; potrzebuje intensywnej diagnozy i wsparcia.
	Uczeń wykazuje zainteresowanie nowymi rozwiązaniami technicznymi.	Uczeń chętnie angażuje się w dyskusje na temat techniki i zadaje pytania dotyczące nowych technologii.	◦ Celujący (100%): = Uczeń aktywnie poszukuje nowych rozwiązań, inicjuje dyskusje i wykazuje wysoki poziom ciekawości. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze angażuje się w tematy związane z techniką, z niewielkimi przerwami w inicjatywie. ◦ Dobry (90%-75%): = Wykazuje zainteresowanie, ale interakcje są sporadyczne i wymagają dodatkowego pobudzenia. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Uczeń okazjonalnie wykazuje zainteresowanie, jednak potrzebuje silniejszych impulsów do dyskusji. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Zainteresowanie jest minimalne, co utrudnia aktywny udział w zajęciach. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Brak zaangażowania w tematy techniczne; wymaga intensywnej motywacji.
	Uczeń podejmuje próby twórczego rozwiązywania pro-	Uczeń proponuje własne pomysły na ulepszenie wykonywanych prac lub rozwią-	◦ Celujący (100%): = Uczeń wykazuje bardzo wysoką kreatywność, regularnie proponując oryginalne i

Dział Edukacyjny	Cele Nauczania	Kryteria Oceniania	Ocena kształtująca
	problemów technicznych.	rozwiązywanie prostych problemów technicznych.	trafne rozwiązania. ◦ Bardzo dobry (99%-91%): = Bardzo dobrze podejmuje próby twórcze, choć zdarzają się drobne pominięcia innowacyjności. ◦ Dobry (90%-75%): = Podejmuje próby rozwiązywania problemów, lecz propozycje są w większości standardowe. ◦ Dostateczny (74%-51%): = Uczeń sporadycznie wykazuje inicjatywę twórczą, wymagając dodatkowego wsparcia. ◦ Dopuszczający (50%-40%): = Twórcze podejście jest minimalne; pomysły pojawiają się bardzo rzadko. ◦ Niedostateczny (39%-0%): = Brak próby rozwiązywania problemów własnymi pomysłami; wymaga intensywnego wsparcia.

Wnioski

Przeprowadzona analiza podstawy programowej nauczania techniki w klasach IV-VI polskiej szkoły podstawowej ujawnia jej kompleksowy charakter, mający na celu nie tylko przekazanie uczniom wiedzy teoretycznej, ale przede wszystkim rozwój praktycznych umiejętności technicznych, kreatywności i odpowiedzialności. Podział treści na poszczególne działy edukacyjne i lata nauki umożliwia systematyczne wprowadzanie uczniów w świat techniki, począwszy od podstawowych zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy w klasie IV, poprzez rozszerzanie wiedzy o materiałach, dokumentacji technicznej i technologii wytwarzania w klasach V i VI, aż po wprowadzenie do mechatroniki.

Opracowane cele nauczania i kryteria oceniania stanowią konkretne wytyczne dla nauczycieli, ułatwiając planowanie zajęć, monitorowanie postępów uczniów oraz sprawiedliwą ocenę ich osiągnięć. Szczegółowe określenie oczekiwanych umiejętności i wiedzy dla każdego działu edukacyjnego i poziomu nauczania pozwala na bardziej efektywne kształcenie kompetencji technicznych uczniów.

Warto podkreślić, że podstawa programowa kładzie duży nacisk na metodę projektu, co sprzyja aktywnemu uczeniu się i rozwijaniu samodzielności uczniów. Realizacja pro-

jektów technicznych umożliwia im zastosowanie zdobytej wiedzy w praktyce, rozwijanie umiejętności planowania, organizacji pracy, współpracy w zespole oraz rozwiązywania problemów technicznych.

Podsumowując, analiza podstawy programowej nauczania techniki w polskiej szkole podstawowej w klasach IV-VI wskazuje na jej przemyślaną strukturę i ukierunkowanie na wszechstronny rozwój kompetencji technicznych uczniów. Opracowane cele i kryteria nauczania stanowią praktyczne narzędzie wspierające nauczycieli w realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych w obszarze edukacji technicznej.